

Adóváltozások 2009-ben,
számviteli teendők az év végén

Tartalom

Így adózunk majd 2009-ben.....	3
Magánszemélyeket érintő adóváltozások.....	3
A vállalkozásokat érintő változások	5
A feketegazdaság elleni intézkedések.....	6
Mulasztási bírság, szankciók.....	7
Cégautóadó.....	8

Így adózunk majd 2009-ben

Magánszemélyeket érintő adóváltozások

A korábbi tervektől eltérően mégsem változik az adótábla. Azaz továbbra is 1,7 millió Ft jövedelemig 18%, e feletti részre 36% az adó mértéke. Az eredeti elképzelés az volt, hogy 2 millió Ft jövedelemig emelik az alsó adósávot, de sajnos ezt elsodorta a gazdasági válság.

A személyi jövedelemadóban eddig ismert hét adókedvezményt egy összevont adókedvezmény váltja fel, ezek alapja – az ún. összevont kedvezményalap – után egységesen 30%-os kulccsal érvényesíthető az adókedvezmény. Eddig a kedvezményeket – amelyekhez többségében 30%-os mérték tartozott, de voltak ennél alacsonyabb mértékben elszámolható kedvezmények is, mint például az életbiztosítás utáni kedvezmény - a hozzájuk tartozó alapra vetítve külön-külön számítottuk ki, figyelembe véve a kapcsolódó korlátokat is.

A változás eredményeként megemelkedik a megállapodás alapján fizetett Tb-járulék után, valamint a fizetett életbiztosítási díj után igénybe vehető kedvezmény mértéke, továbbá a tandíj után figyelembe vehető kedvezmény összege. Az adókedvezmények igénybevételehez kapcsolódó jövedelemkorlát (3,4 millió Ft), illetve az igénybevehető kedvezmények 100 ezer Ft-os korlátja változatlanul marad.

Bevezet viszont az SZJA-tv. egy új adókedvezményt, a háztartási adókedvezményt, mellyel a feketegazdaság ellen próbálnak küzdeni, érdekeltté téve a magánszemélyeket is a számlakérésben. A lakásfelújításhoz, háztartásigép-szereléshez, fűtészerezéshez kapcsolódó számlák - áfát is tartalmazó – ellenértéke 30%-át, de legfeljebb 100 ezer forintot számolhat el a magánszemély adókedvezményként. A kedvezményként elvont összeg a többi kedvezmény összegével összevontan sem lépheti túl az említett 100 ezer forintot.

A tandíj kedvezményét 2009-től bárki elszámolhatja, akit a hallgató kérésére az intézmény által kiadott igazoláson adókedvezményt érvényesítőként feltüntetnek. A korábbi szabályok szerint csak a hallgató maga, vagy szülője, nagyszülője, testvére, házastársa élhetett e lehetőséggel.

változatlan marad az adótábla

*összevont adókedvezményalap
új adókedvezmény
az adókedvezmények mértéke
egységesen 30%*

Megszűnik a magánszemély osztalékból származó jövedelme adóztatásának 35%-os kulcsa, azaz az osztalék egésze 25%-kal adózik. E szabályt már a 2008. év eredménye után fizetett osztaléokra is lehet alkalmazni.

A falusi vendégfogadás esetén az adómentes jövedelemrész emelkedik, egyben az adómentes rész meghatározásának szabálya is egyszerűsödik.

Az őstermelői talányadózás értékhatára évi 7 millió forintról 8 millió forintra emelkedik.

Őstermelő maradhat, az, aki saját gazdaságban termelt bort értékesít és a kiszerezés legkisebb mértéke 0,5 liter lehet a jeelnlegi 2 liter helyett.

A magánszemélyek az adóhatóság közreműködésével új, egyszerűsített formában is eleget tehetnek adóbevallási kötelezettségüknek. Ennek lényege az, hogy az adóhatóság állítja össze a nála rendelkezésre álló adatok alapján az adóbevallást, és ennek alapján kiszámítja az adót. Ezt a bevallást megküldi az érintett személynek, és ha az illető egyetért a bevallásban foglaltakkal, akkor csak aláírva vissza kell küldenie azt az adóhatóságnak, és ezzel eleget is tett a bevallási kötelezettségének.

Továbbra is lehetőség lesz arra, hogy a munkáltató állapítsa meg az adót és készítse el a munkavállaló elszámolását, de ez nem lesz kötelező a munkaadó számára, csak ha vállalja, akkor állapítja meg a munkavállalói adóját. A korábban ismert adóhatósági adómegállapítás (ADAM) megszűnik.

2009-ben is választható lesz az a megoldás, hogy a magánszemély maga tegyen eleget az adóbevallási kötelezettségének, önadózóként, azaz sem az adóhatóság sem a munkaadó közreműködését nem kéri ehhez.

Új megoldás, hogy a magánszemélyek az adóbevallásukban szereplő, 100 ezer forintot meg nem haladó fizetési kötelezettségénél nyilatkozhatnak úgy, hogy azt négy hónap alatt négy egyenlő részletben pótlékmentesen teljesítik.

*az osztalék adókulcsa
egységesen 25%*

falusi vendégfogadás, őstermelők

*egyszerűsített adóbevallás,
fizetési kedvezmény*

A vállalkozásokat érintő változások

A 100 millió forint alatti árbevétellel rendelkező, jogi személyiség nélküli társaságok (betéti társaságok, közkereseti társaságok) könyvvizsgálata lényegesen egyszerűsödik. Például kiegészítő mellékletet sem kell készíteniük az éves beszámójukhoz.

Megszűnik a munkáltató által nyújtott béren kívüli juttatások 400 ezer forintos korlátozása, de ezzel párhuzamosan azokhoz az adómentes juttatásokhoz is kapcsolódik majd egyedi korlát, amelyekhez eddig nem írt elő ilyesmit az adótörvény. Például az iskolarendszerű képzés költsége a minimálbér 2,5-szeresének megfelelő összegig lesz adómentes - egy átmeneti szabály alapján ez a rendelkezés csak az új szerződésekre vonatkozik majd, de a már érvényben lévőkre nem, míg a művelődési intézményi szolgáltatások esetében a minimálbér jelenti a korlátot.

A korábban csak a munkáltatók által alkalmazható kiküldetési rendelvényvel való elszámolást a jövőben minden kifizető alkalmazhatja.

A jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni majd a kiküldetési rendelvény alapján elszámolt hivatali, üzleti utazás költségtérítése címén a teljesített kilométer-távolság (futásteljesítmény) figyelembevételével az utazásra, valamint ételmezei költségtérítésként kapott összeget, feltéve, hogy a térített összeg nem haladja meg a jogszabályban meghatározott, igazolás nélkül elszámolható mértéket. Ezt a szabályt a jövőben nem csak a munkáltató, hanem minden kifizető alkalmazhatja.

Az adózóknak nem kell „nullás” bevallást tenniük arról az időszokról, amelyben elszámolási kötelezettségük nem keletkezett, elég e tényről – elektronikus formában - nyilatkozatot adniuk.

Az adóigazolások kiadásakor az adózó adószámlájának egyenlegét nettósítva állapítják meg, egybeszámítva a tartozás és a túlfizetés összegét.

Nő az átalányadózás választási lehetőségének értékhatára: általános esetben 8 millió forintról 15 millió forintra, míg a kereskedők esetében 40 millió forintról 100 millió forintra.

Megszűnik az egyéni vállalkozók osztalékalapja adóztatásának 35%-os kulcsa, azaz az osztalékalap egésze 25%-kal adózik. E szabályt már a 2008. évi eredményre is alkalmazni lehet.

*Könyvviteli egyszerűsítések a
100 millió forint árbevétel alatti
Bt-éknél, Kkt-éknél*

*kifizető is elszámolhat
kiküldetési rendelvény alapján*

*nem kell „nullás” bevallást
beadni, elég egy nyilatkozat*

nettósított adóigazolások

átalányadózás értékhatára

*egyéni vállalkozó
osztalékalapjára egységesen
25% az adó*

A feketegazdaság elleni intézkedések

Az átalányadózó egyéni vállalkozóknak és őstermelőknek is rendelkezniük kell a költségeiket igazoló számlákkal (a mulasztási bírság a számlával alá nem támasztott áru, szolgáltatás értékének 20%-a is lehet)..

E kötelezettség vonatkozik az egyszerűsített vállalkozói adó hatálya alá tartozó vállalkozókra is.

Minden 900 ezer forintot elérő vagy azt meghaladó vásárlásnál az eladó köteles lesz számlát kiállítani, függetlenül attól, hogy a vásárló adóalany vagy sem. (Volt már ehhez hasonló szabályozás mintegy 8-9 évvel ezelőtt. Ekkor azért bukott meg a dolog, mert a nem adóalany vevők – vagy nem adóalanyi minőségükben vásárlók – nem voltak hajlandók a számlához szükséges adataikat /név, cím/ megadni. Akkoriban az adatvédelmi biztos

nekik adott igazat. Persze akkor még nem volt ilyen valóságos rém a vagyonosodási vizsgálat. Ha jól belegondolunk, a magánszemélynek is érdeke, hogy egy-egy jelentősebb beszerzést, a vagyontárgy eredetét igazolni tudja, pláne, ha később eladja és ebből származik a vizsgált bevétel. Ennek ellenére biztos, hogy most is lesz ebben az ügyben néhány éles pengeváltás az érintettek közt.)

A készpénzforgalom visszaszorítását szeretné elérni a jogalkotó azzal a számveteli előírással, amely felső korlátot ad meg a napi készpénz záró állomány havi szintű értékére. Ez az új előírás szerint nem lehet több, mint az előző üzleti év – éves szinten számított- összes bevételének 1,2 százaléka, minimálisan 500 ezer forint. Például, ha a társaság 2008. szeptember 01-től működött és összes bevétele 17 millió forint volt – éves szintre számítva 50 millió forint - , akkor a készpénz záró állomány havi szinten (azoknak a napoknak átlagában, amikor készpénzforgalom volt) 600 ezer forint lehet.

A vállalkozások közötti kifizetések esetén legfeljebb 250 ezer forintot lehet ügyletenként kifizetni készpénzben. Ha ezt meghaladó a készpénzes kifizetés, az összeghatárt túllépő kifizetés összegének 20%-ával megegyező mulasztási bírságot szabhat ki az adóhatóság.

Igazolatlan eredetű áru forgalmazása esetén a bírság az áru értékének 40%-áig terjedhet, de legalább 10 ezer forint lesz.

számlatartási kötelezettség

*nem adóalany vásárlók is
számlát kapnak 900 ezer forint
felett*

*felső korlát a napi készpénz záró
állományban*

*vállalkozások egymás közti
készpénzforgalmának
korlátozása*

igazolatlan eredetű áru

A munkáltatóknak a bérjegyzéken fel kell tüntetniük az előző hónapban a magánszemély után megfizetett járulékot.

Mulasztási bírság, szankciók

Akik részére külön jogszabály (például az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény, vagy az SZJA-tv. az átalányadózók számára) számlatartási kötelezettséget ír elő, és az adózó e kötelezettségét megsérti, az áru, valamint az igénybe vett szolgáltatás értékének 20%-áig terjedő bírsággal sújtható.

Bővül az adószám felfüggesztésére okot adó tényállások köre:

- azon adózók esetében, akik hosszabb időn keresztül (1 év) nem tesznek eleget pl. bevallási és befizetési kötelezettségeiknek,
- a számla – és nyugtaadási kötelezettség ismételt elmulasztásáért, az üzletbezárás, vagy tevékenység felfüggesztése időtartamára.

Az adójogi szankciók kiterjeszhetőek az adójogi jogviszonyban nem álló személyekre – azaz a vállalkozás alkalmazottja, képviselője is bírságot kaphat:

- a nyugtaadási kötelezettség teljesítésének elmulasztásáért a nyugta kiállítására kötelezett személy közvetlen vezetője,
- a foglalkoztatás bejelentésének elmulasztásáért az a személy, illetve annak a közvetlen vezetője, akinek munkaköri kötelezettsége a bejelentési kötelezettség teljesítése

10 ezer forinttól 50 ezer forintig, ezek közvetlen felettese pedig 500 ezer forintig terjedő mulasztási bírságot kaphat.

Ha az adóhiány bevétel eltitkolásával, bizonylatok, könyvek, nyilvántartások meghamisításával, megsemmisítésével függ össze, az adóbírság kiszabható maximális mértéke az adóhiány 50%-áról az adóhiány 75%-ára emelkedik.

Annak érdekében, hogy a legnehezebben felderíthető, szerteágazó esetek, visszaélések felderítésére is lehetősége legyen a hatóságoknak, a központosított ellenőrzés határideje 120 napról 150 napra emelkedik.

bérjegyzéken szerepel a megfizetett járulékok

számlatartási kötelezettség megszegése

adószám felfüggesztése

bírságot kaphat az alkalmazott is, ha nem ad nyugtát

az adóhiány 75%-a is lehet az adóbírság

központosított ellenőrzés 150 nap is lehet

Cégautóadó

2009-től már nem az SZJA-törvény szabályozza, átkerül a gépjárműadóról szóló törvénybe. Eddig a személygépkocsi beszerzési ára és kora alapján sávosan kellett megállapítani a fizetendő adót. Az adó alanya főszabály szerint a személygépkocsi járműnyilvántartás szerinti tulajdonosa, pénzügyi lízingbe adott személygépkocsi esetén azonban a lízingbe vevő. Az adófizetési kötelezettség nem vonatkozik a kizárólag elektromos hajtómotorral ellátott személygépkocsira, továbbá az átalányadózó egyéni vállalkozó és az evás egyéni vállalkozó személygépkocsijára sem. Mentés az adó alól továbbá a különös méltányolást érdemlő helyzetben lévő személygépkocsi, mint például a háziorvosi ellátáshoz szükséges személygépkocsi.

A magánszemély gépkocsija nem tartozna az adó tárgyi hatálya alá, azonban a saját gépkocsi üzleti célú használata esetén - kivéve a kirendelést és a munkabajárást, azaz a magánszemély nem önálló tevékenységéhez kapcsolódó térítéseket - a magánszemély is köteles lesz a cégautó adó fizetésére, ha jövedelmével szemben költséget számol el. Ebből az összegből az adott gépkocsi után már megfizetett gépjárműadót le lehet vonni. .

Az adó mértéke havonta:

- ☒ 1600cm³ hengerűrtartalmat vagy 1200 cm³ kamratérfogatot meg nem haladó hajtómotorral ellátott személygépkocsi 7000,-Ft,
- ☒ egyéb esetben 15.000,-Ft.

Az adócsomag fentiekén túl még számos változást - ezek egy része 2009. február 01-től lép majd hatályba - tartalmaz, jelen keretek közt csak a legfontosabbakat emeltem ki, a T/6667. számú törvényjavaslat alapján.

*a gépjárműadóról szóló
törvény szabályozza*

*az evás és átalányadózó egyéni
vállalkozóknak, háziorvosoknak
nem kell fizetnie*

*levonható a megfizetett
gépjárműadó*

*mértéke a hengerűrtartalom
vagy kamratérfogat alapján
számított összeg*

Év végi zárás az adóoptimalizálás jegyében

Kezdjük egy vállalkozói fül számára gyönyörűen hangzó szóval: **adócsökkentés**. Természetesen az adófizetési kötelezettség teljesen legális formáról lesz szó. Az új adó és járulék törvények ugyan nem kényeztetnek el minket a terhek csökkenésével - ezt elsöpörte a gazdasági válság -, de azért még faraghatunk le itt-ott a fizetendő adónkból. Természetesen szigorúan legális módon!

1. **Menjünk vásárolni! Használjuk ki az értékcsökkenési leírás elszámolásában rejlő lehetőségeket!** Ha vállalkozásunk tervezi olyan tárgyi eszközök beszerzését, amelyek áfa nélküli, egyedi nettó értéke (ha alanyi adómentesek vagyunk, akkor áfával együtt számított bruttó) értéke nem haladja meg a 100 ezer forintot, akkor azt ez év végéig szerezzük be!

Az ún. kis értékű tárgyi eszközök beszerzési értékét ugyanis a beszerzés évében egy összegben, költségként el lehet számolni. Év végén már nem érdemes a fenti egyedi értéket meghaladó eszközöket megvásárolni – ha nem muszáj -, mivel értékcsökkenésként csak az üzembe helyezés napjától számított összeget lehet figyelembe venni, és ez csekély összeg az eszköz teljes árához viszonyítva. Például vásárolunk egy termelőeszközt (gépet), nettó 120.000,-Ft értékben, november 22-én. Ugyanezen a napon üzembe is helyezzük. Az értékcsökkenési leírás 14,5%, tervezett maradványérték „0”Ft. Ekkor az elszámolható értékcsökkenési leírás $((120.000 * 0,145) / 365) * 40 \text{ nap} = 1.907,-\text{Ft}$: ennyivel csökken az adózás előtti eredmény.

Ezzel szemben, ha a vásárlást elhalasztjuk a következő év első napjára, az értékcsökkenési leírás 17.400,-Ft. (Még szembetűnőbb a dolog, ha mondjuk december 31-én szerezzük be a példabeli eszközt és üzembe is helyezzük azt, mielőtt elmegyünk a szilveszteri buliba, az értékcsökkenési leírás ebben az esetben 48,-Ft!) Szóval nem mindegy...

2. **Tartalékoljunk! Fejlesztési tartalékot** képezhetnek a nyereséges vállalkozások, az adózás előtti eredményükből. Ha a fentiek szerint

elhalasztottuk a 100.000,-Ft-ot meghaladó tárgyi eszközeink beszerzését, akkor ezekre érdemes tartalékot képeznünk. Ezt az adózás előtti nyereség 50%-ának erejéig, de legfeljebb adóévente 500 millió Ft értékben tehetjük meg. Ennek feltétele az is, hogy év végén az eredménytartalékból lekötött tartalékba vezessük át az elszámolni kívánt fejlesztési tartalék összegét (ténylegesen azonban nem kell elkülöníteni, vagy lekötni ezt a pénzt). Fontos, hogy a fejlesztési tartalék összegét négy adóéven belül fel kell használni beruházásra, különben a fel nem használt tartalékot terhelő társasági adót meg kell fizetni az adóhatóságnak, természetesen késedelmi pótlékkal növelten. Fontos, hogy a fejlesztési tartalék nem fordítható olyan beruházásra, amely tárgyi eszközre nem számolható el vagy nem szabad elszámolni terv szerinti értékcsökkenést (kivéve a műemlék, illetve a helyi egyedi védelem alatt álló épületet, építményt). A Számviteli törvény szerint nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés – például – a földterület, a telek (a bányaművelésre, veszélyes hulladék tárolására igénybe vett földterület, telek kivételével), az erdő bekerülési (beszerzési) értéke után, továbbá az üzembe nem helyezett beruházásnál. Viszont - ez a mezőgazdasági vállalkozásokat érinti – nincs akadálya annak, hogy a *tenyészállatok* beszerzésére használják fel a fejlesztési tartalékot.

Nagyon fontos, hogy a fejlesztési tartalékból vásárolt, létesített eszközökre (a tartalékból fedezett érték erejéig) értékcsökkenési leírást már nem lehet érvényesíteni (hiszen az kétszeres elszámolást jelentene, hiszen a tartalékot kivontuk az adózás alól, így lényegében egy előrehozott értékcsökkenési leírás elszámolásáról van szó).

3. **Tegyünk rendet! Selejtezzünk!** Nézzük át tárgyi eszköz nyilvántartásunkat: aktiváltunk-e minden, az adott évben beszerzett eszközt, kiállítottuk-e a szükséges nyilvántartólapokat. Ha ezt számítógéppel tesszük, akkor is ellenőrizzük, minden tárgyi eszköz adatait teljes körűen, pontosan rögzítettük-e. Ha akad felesleges, megrongálódott eszközünk, a selejtezésről az év végéig intézkednünk kell, különben csak a következő év eredményével szemben vehetjük az érintett eszközök könyv szerinti értékét - egyéb ráfordításként – adóalapot csökkentő tételként figyelembe! *Fontos, hogy a selejtezésről készüljön jegyzőkönyv*, amely tartalmazza az eszköz azonosító adatait, a selejtezésre okot adó körülményeket, tényeket, és azt, hogy mi lett az eszköz további sorsa: megsemmisítés vagy felhasználás (például a hulladékként visszanyert anyag - például a bútortárgyak - a termelésben kerül majd felhasználásra vagy esetleg értékesítjük). A hulladékanyagként való készletre vételt, az esetleges eladást is dokumentálni kell. A megfelelő dokumentálás a selejtezési folyamat egészére nézve fontos, például azért is, mert hiányos, szabálytalan dokumentáció esetén az ehhez kapcsolódó, adóalapot csökkentő tételünket nem fogadja el az adóhatóság és ebből adóhiány és bírság, késedelmi pótlék származik.

4. **Használjuk ki a halmozott adókedvezményeket is!** Még mindig a tárgyi eszközöknél tartunk: a beruházási kedvezményt a kis- és középvállalkozások vehetik igénybe. Ha a tárgyévben olyan ingatlant, műszaki berendezést, gépet, járművet szereztek be, amelyet korábban még nem vettek használatba – azaz nem csak a társaság szempontjából új beszerzés, hanem egyáltalán nem volt még használatban az eszköz - , a beruházás értékével csökkenthetik adóalapjukat. Ha az adóévben az ingatlan bekerülési értékét növelő felújítást, bővítést, átalakítást végeztek, akkor ennek értéke, továbbá az adóévben állományba vett, korábban még használatba nem vett, az immateriális javak közt állományba vett szellemi termék bekerülési értéke is csökkenti az adóalapot. Az adóalapot a tárgyalta jogcímen csökkentő összeg nem halódhatja meg az adózás előtti eredményt és nem lehet több, mint 30 millió Ft. Viszont ezekre az eszközökre – aktiválásukat követően - elszámolható értékcsökkenési leírás is. Lényegében tehát egy kétszeres kedvezményről van szó. Ezért is van az, hogy ha ezeket az eszközöket négy éven belül eladják, kivonják a vállalkozásból, esetleg átsorolják készletre vagy üzemkörön kívüli ingatlanok, egyéb berendezések közé átsorolják, vagy az üzembe helyezés nem történik meg a negyedik év végéig, a kedvezmény kétszeresét terhelő adót kell az adóhatóságnak megfizetni, ennek terheivel együtt. Tehát, ha az említett jogcímen 500.ezer Ft-tal csökkentették az adóalapot, akkor 1 millió Ft után kell az adót utólag megfizetni. Ha egy beruházást hitelből fedezett a vállalkozás, akkor a tárgyévi kamatfizetési kötelezettség 40%-át, de legfeljebb 6 millió Ft-ot adókedvezményként vehet figyelembe. Figyelem, ez nem az adózás előtti eredményt csökkenti, hanem a fizetendő társasági adót! E kedvezménnyel a kis- és középvállalkozások élhetnek, és a 2000. december 31-ét követően felvett hitelek beruházási esetében (e körbe tartozik a pénzügyi lízing is).

Ha egy adott tárgyi eszközt beruházási hitelből vásárol meg a kis- és középvállalkozásnak minősülő cég, akkor egyrészt kihasználhatja az adózás előtti eredményt csökkentő tételt, elszámolhatja az értékcsökkenést – több év viszonylatában – és élhet a beruházási hitel kamatához kapcsolódó adócsökkentési lehetőséggel.

5. **Művelődjünk, okosodjunk, képezzük magunkat és munkatársainkat!** Ha a vállalkozás tagjai, munkavállalói a társaság tevékenységéhez szükséges képzésen vesznek részt – ideértendő a nyelvi képzés is -, ennek költségeit elszámolhatja költségként, ráadásul az érintett személynek sem lesz emiatt személyi jövedelemadó-fizetési kötelezettsége. Fontos, hogy ennek költségeit a szakképzési hozzájárulás terhére is figyelembe lehet venni.

Ahhoz, hogy az adóévet érintő szakképzési hozzájárulást csökkenthessük az oktatás miatt, a képzés költségeit ki kell fizetnünk az év december 31-ig. Rendelkeznünk kell továbbá tanulmányi szerződéssel, felnőttképzési szerződéssel, továbbá a képzés szervezőjétől akkreditációs tanúsítvánnyal, valamint a regionális munkaügyi központnak is bejelentést kell tennünk a következő év február 15-ig. A szakképzési hozzájárulás a bérköltség 1,5%-ának megfelelő kötelezettség. Mikro- és kisvállalkozások azt a kötelezettségüket csökkenthetik a képzés összegével, legfeljebb a bruttó kötelezettség 70%-áig. A középvállalkozások esetében a kötelezettség 33%-áig csökkenthető a képzés miatt az egyébként fizetendő hozzájárulás. Ha szakképző iskolának, egyetemnek, főiskolának adunk támogatást, akkor a fizetendő szakképzési hozzájárulás 70%-ának erejéig figyelembe vehetjük a támogatás összegét. Itt is fontos, hogy rendelkezünk minden szükséges dokumentummal, szerződéssel, amit a kapcsolódó rendelet előír, továbbá a támogatást ki is kell fizetnünk az év utolsó napjáig.

6. **Jutalmazunk, ünnepeljünk, jótékonykodjunk!** Alkalmazottaink teljesítményét elismerhetjük jutalom fizetésével, de akkor ennek adó- és járulékvonzata is van, így elég költséges megoldás (például egy havi bruttó 160 ezer Ft munkabérral rendelkező munkavállaló esetén, bruttó 70 ezer Ft jutalomként kifizetve a munkaadónak 93 ezer Ft-ba kerül, a dolgozó pedig kevesebb, mint 33 ezer Ft-ot kap kézhez). Ezért érdemes körülnéznünk a béren kívüli juttatások lehetséges formái közt. Ezek közt akad adó- és járulékmentesen, illetve a bérként, jutalomként kifizetett összegnél kedvezőbb terhekkel adható juttatás is. Az *üdülési csekk* a minimálbérenek megfelelő összegig (ez jelenleg 69 ezer Ft) adható adó- és járulékmentesen. Fontos, hogy a munkaadó nem csak a vele munkaviszonyban álló személynek adhatja ezt adómentesen, hanem az illető közeli hozzátartozójának is, azaz a házastársának, gyermekének is. Ha az előbbi példában szereplő dolgozónak házastársa és két gyermeke van, akkor 276 ezer Ft értékben kaphatnak üdülési csekket adómentesen, a munkaadónak pedig csak némi ügyintézési költség rakódik erre (ugyanaz az összeg jutalomként kifizetve „szűken” 130 ezer Ft nettó juttatást jelent, a munkaadónak pedig 368 ezer Ft-ba került mindez). Az idén még érvényben van az egyes béren kívüli juttatásokhoz kapcsolódó, évi 400 ezer Ft keretösszeg. A fent említett üdülési csekk is idetartozik. Ha a munkavállaló túllépte ezt a korlátot – illetve év közben kezdődő vagy végződő jogviszony esetén ennek arányos részét -, annak már csak a munkáltatót terhelő adó- és járulékfizetés mellett adható a juttatás, azaz 54% személyi jövedelemadó, 29% TB-járulék és 3% munkaadói járulék növeli a költségeket. Érdeemes az SZJA-tv. 1. sz. mellékletében átbogarásznunk az adómentesen adható természetbeni juttatásokat felsoroló részeket.

Manapság már a kis cégek is rendeznek - legalább Karácsonykor – üzleti partnereik, dolgozóik számára fogadást, partit, azaz „representálnak”. Ennek költségeit akkor számolhatjuk el adómentesen, ha nem léptük túl az erre vonatkozó korlátot, azaz reprezentációs költségünk nem több éves szinten, az adott évi összes bevételünk 1%-ánál, de legfeljebb 25 millió Ft-nál. Reprezentációnak a juttató tevékenységével összefüggő üzleti, hivatali, szakmai, diplomáciai vagy

hitéleti rendezvény, esemény keretében, továbbá az állami, egyházi ünnepek alkalmával nyújtott vendéglátás (étel, ital) minősül. Ideértendő továbbá a vendéglátáshoz kapcsolódó szolgáltatás is (szabadidóprogram, utazás, szállás). Ha vállalkozásunk már túllépte a fent meghatározott keretet, akkor sem kell lemondanunk az év végi koccintásról, csak többre kerül: a reprezentáció költsége természetbeni juttatásként adózik, azaz 54% személyi jövedelemadó, 29% TB-járulék és 3% munkaadói járulék terheli a céget. Csekély vigasz, hogy ezt csak a következő év májusában kell megfizetnünk...

Ha üzleti partnereinket Karácsony, Szilveszter örömeire - áraink következő évi emelésén túl- szeretnénk meglepni valamivel, adómentesen maximum 10 ezer Ft-os egyedi értékű *üzleti ajándék* átadásával megtehetjük. Az SZJA-törvény fogalmai szerint az üzleti ajándék kategóriájába tartozik a juttató tevékenységével összefüggő üzleti, hivatali, szakmai, diplomáciai, hitéleti kapcsolatok keretében adott termék, nyújtott szolgáltatás, valamint a kizárólag erre szóló utalvány - kivéve az értékpapírt. Az adómentességhez ebben az esetben is kapcsolódik éves korlát: az adómentes üzleti ajándékok kerete nem lehet több, mint az átlagos statisztikai létszám és a társaság személyesen közreműködő tagjainak száma 5 ezer Ft-tal megszorozva. Ha túllépjük e keretet, akkor az ajándék értékét a reprezentáció kapcsán már említett adó- és járulék terheli, melyeket ugyancsak a következő év májusában kell befizetnünk.

Ha közhasznú, kiemelkedően közhasznú szervezetnek, alapítványnak, egyháznak adunk *támogatást*, adóalapunkat is csökkenthetjük, annak ellenére, hogy az erre fordított összeg *nem a vállalkozás érdekében felmerült költségnek* minősül a Tao. tv. szerint. Ezért a támogatás összege adóalap-növelő tételként jelentkezik. Hogy akkor mi a „buli” a jótékonykodásban? Nos, morális értékén túl, az adomány saját összegénél nagyobb mértékű, adóalapot csökkentő kedvezményként számolható el, ha a törvényben preferált szervezetek valamelyikének adjuk a juttatást:

- ☒ közhasznú szervezet, egyház részére adott támogatás és közérdekű kötelezettségvállalás esetén, ennek 100%-a,
- ☒ közhasznú szervezetnek adott tartós adományozás esetében az első teljesítést követő évtől 120%,
- ☒ kiemelkedően közhasznú szervezetnek adott támogatás esetében 150%,
- ☒ kiemelkedően közhasznú szervezetnek adott tartós adományozás esetén az első teljesítést követő évtől 170%

csökkenti az adóalapot. Ennek is van maximuma, a fenti szervezeteknek adott támogatás után legfeljebb a társasági adóalap 25%-ának megfelelő összeget lehet adóalapot csökkentő tételként figyelembe venni, akkor is, ha ettől jelentősebb összegű támogatás nyújtásáról is rendelkezünk az érintett szervezet által kiállított igazolással.

7. **Egyéb lehetőségek.** Ha munkavállalóink közt van olyan személy, aki korábban *munkanélküli* volt (legalább hat hónapig, regisztrált munkanélküliként tartották nyilván), az utána fizetett bérjárulékok összege a foglalkoztatás időtartamára, de legfeljebb 12 hónapig, levonható a társasági adó alapjából. Ennek az is feltétele, hogy az érintett ugyanannál a cégnél, ahol a kedvezményt elszámolják, nem állhatott hat hónapon belül munkaviszonyban, illetve a munkanélküli személy foglalkoztatása óta, illetve azt megelőző hat hónapon belül azonos munkakörben foglalkoztatott dolgozó munkaviszonyát rendes felmondással nem szüntette meg a munkáltató. Ugyancsak csökkenthető az adóalap a munkabért terhelő járulékok összegével – a fentiek szerint-, a sikeres szakmai vizsgát tett *szakképző iskolai tanuló továbbfoglalkoztatása* esetén, valamint ha *szabadságvesztésből szabaduló* személyt

alkalmazunk.

A legalább 50%-os mértékben megváltozott munkaképességű munkavállaló foglalkoztatása esetében, a részére kifizetett bér erejéig – de legfeljebb havonta az adóév első napján érvényes minimálbér összegével – csökkenthetjük az adóalapot. Ennek feltétele, hogy a munkáltató átlagos állományi létszáma nem haladja meg a 20 főt.

Ha a létszám meghaladja ezt a korlátot, akkor a foglalkoztatáshoz kapcsolódó kedvezmény nem a társasági adóalapban jelentkezik, hanem a *rehabilitációs* hozzájárulás-fizetési kötelezettséget csökkentő tételként lehet a foglalkoztatottat figyelembe venni.

A vállalkozás által megfizetett *helyi iparűzési adó* összege ugyancsak csökkenti az adóalapot, legfeljebb az adózás előtti nyereség összegéig, így a veszteséges vállalkozások nem élhetnek e lehetőséggel.

Fontos feltétel továbbá, hogy a kedvezmény csak akkor vehető figyelembe, ha az érintett cégnek nincs év végén nyilvántartott köztartozása sem az állami, sem az önkormányzati adóhatóságnál. Ez kőkemény szabály, már ezer forint adótartozás miatt is jogosulatlanak minősül a tárgyalt kedvezmény elszámolása, és adott esetben tetemes adóhiánnyal és ennek következményeivel kell szembenéznünk.

Ne feledkezzünk meg a december 20-ig esedékes adófeltöltési kötelezettségről sem, ez az 50 millió Ft-ot meghaladó árbevételt elért vállalkozások társasági adó, különadó és iparűzési adó fizetési kötelezettségére vonatkozik. Az érintett vállalkozásoknak az említett határidőig az adóévi várható kötelezettségük 90%-ának megfelelő összegre kell kiegészíteniük – feltölteniük- a befizetett adóelőlegeket. Ha nem tartjuk be a határidőt, az adóhatóság késedelmi pótlékot szab ki. Ha pedig nem sikerül pontosan kiszámolnunk azt a bizonyos 90%-ot, akkor mulasztási bírságra számíthatunk: a befizetett adóelőlegek, a feltöltésre befizetett összeg és a tényleges kötelezettség 90%-ának különbözete 20%-a a bírság összege.

A feltöltési kötelezettség az **EVA-alanyokra is vonatkozik**. Számukra a késedelmi pótlékon és a mulasztási bírságon túl azért is „éles a helyzet”, mert a következő évtől elveszíthetik az eva-adóalanyiságukat, ha az év végén adótartozásuk van. A nem megfelelő mértékű feltöltés pedig adóhiányt jelent.